

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

Οι νέες συντεταγμένες του παγκόσμιου χάρτη της χωροθέτησης και χωρικής
οργάνωση της οικονομικής δραστηριότητας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΜΕΡΟΣ Α: ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ Η ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Βασικές Έννοιες

- 2.1 Χώρος - τόπος - γεωγραφική θέση
- 2.2 Προσβασιμότητα
  - 2.2.1 Μακροχρόνιες μεταβολές στις χρονοαποστάσεις και το κόστος των μεταφορών
  - 2.2.2 Εξελίξεις στα συστήματα επικοινωνιών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Οι μακροχρόνιες εξελίξεις στη θεωρητική συζήτηση

- 3.1 Οι πρώιμες προσεγγίσεις
- 3.2 Η Γερμανική Γεωμετρία
  - 3.2.1 Ο πρόδρομος: Johann Heinrich Von Thunen
  - 3.2.2 Η Γερμανική Σχολή Χωροθέτησης
- 3.3 Η ΟΓ στο πλαίσιο της Θετικιστικής Γεωγραφίας
- 3.4 Οι αμφισβητήσεις από τη σκοπιά του Management και της Ψυχολογίας
- 3.5 Η Σχολή της Πολιτικής Οικονομίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Η Οικονομική γεωγραφία μέσα σε ένα ραγδαία μεταβαλλόμενο
διεθνές περιβάλλον

- 4.1. Νεο-Μαρξιστές και διαρθρωτικές αναγνώσεις γύρω από τον Μετα-Φορντισμό
- 4.2. Η Εξελικτική Γεωγραφία και τα Δίκτυα
- 4.3. Παγκόσμιες Αλυσίδες Αξίας
- 4.4. Τριγωνική Μεταποίηση: μια εκδοχή δικτύων και αλυσίδων αξίας

ΜΕΡΟΣ Β: Η ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Συντελεστές παραγωγής

- 5.1 Γη
- 5.2 Κεφάλαιο

- 5.2.1 Χρηματικό κεφάλαιο
- 5.2.2 Πάγιο κεφάλαιο
- 5.3 Δημογραφία και Εργασία
  - 5.3.1 Δημογραφία, Οικονομία, Γεωγραφία: Είναι η αύξηση του πληθυσμού πρόβλημα ή λύση;
  - 5.3.2. Κινητήριες δυνάμεις της δημογραφικής γήρανσης και αβεβαιότητες
- 5.4. Η εργασία ως συντελεστής παραγωγής στην χωροθέτηση
  - 5.4.1 Ο κόσμος της εργασίας: εργαζόμενοι και εργαζόμενες
  - 5.4.2 Διαθεσιμότητα και ειδικεύσεις: ποσοτικές και ποιοτικές διαστάσεις
  - 5.4.3 Το κόστος
  - 5.4.4 Η κινητικότητα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Εισροές παραγωγής

- 6.1 Ενέργεια
  - 6.1.1 Γαιάνθρακας: το εργοστάσιο δίπλα στην ενεργειακή πηγή
  - 6.1.2 Μορφές ενέργειας που είναι διαθέσιμες (σχεδόν) παντού
  - 6.1.3 Σύγχρονες χωροθετικές απαιτήσεις της βιομηχανίας σχετικά με την ενέργεια
- 6.2 Πρώτες ύλες
  - 6.2.1 Ορυκτές πρώτες ύλες
  - 6.2.2 Η συγκέντρωση αγροτικών εισροών παραγωγής

Μελέτη Περίπτωσης 6.1: Σημαντικές τεχνολογικές εφαρμογές έχουν επιφέρει αλλεπάλληλες μεταβολές στη χωροθέτηση της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα στη Βρετανία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 Η αγορά και το αστικό περιβάλλον

- 7.1 Οι μακροχρόνιες εξελίξεις
- 7.2 Βιομηχανία και πόλη στις αρχές του 21ου αιώνα
  - 7.2.1 Η πόλη ως αγορά
  - 7.2.2 Οι εξωτερικότητες του αστικού περιβάλλοντος Οικονομίες Αστικής Συγκέντρωσης
- 7.3 Η βιομηχανία στη μεγάλη πόλη
  - 7.3.1 Μικρές και Μεσαίες βιομηχανικές επιχειρήσεις

7.3.2 Επιλεκτικές λειτουργίες της μεγάλης βιομηχανίας

Μελέτη Περίπτωσης 7.1: Και προσανατολισμού πρώτων υλών και προσανατολισμού αγοράς: Το χωρικό σύστημα της μεγάλης γαλακτοβιομηχανίας στην Ελλάδα τη δεκαετία 1990

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8:

8.1. Αυτοκινητοβιομηχανία Ford: η αποθέωση της μεγάλης επιχείρησης

8.2 Οικονομική δραστηριότητα - εταιρία – επιχειρηματικότητα

8.2.1 Γιατί δημιουργούνται μεγάλες μεταποιητικές επιχειρήσεις

8.2.2 Με ποιους τρόπους επεκτείνονται οι επιχειρήσεις;

8.2.3 Μορφές επέκτασης των επιχειρήσεων

8.3. Μένει χώρος για Μικρομεσαίες επιχειρήσεις;

8.4. Παραγωγικά Συστήματα στην Ευρώπη

8.4.1 Ευέλικτα συστήματα με πρωτοβουλίες μιας επιχείρησης: BENETTON: ευελιξία και έλεγχος «άνωθεν».

8.4.2 Παραγωγικό Σύστημα σενάριο δεύτερο: Συλλογική ευελιξία και συλλογικός έλεγχος στο Prato στην «Τρίτη Ιταλία»

8.4.3 Τα παραδείγματα είναι πολλά

ΜΕΡΟΣ Γ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: Η συζήτηση για την παγκοσμιοποίηση και την ανάπτυξη σήμερα

9.1. Τι είναι η παγκοσμιοποίηση και ποια είναι η ΤΙΝΑ;

9.1.1 Είναι η παγκοσμιοποίηση μια νέα ονομασία για τη διεθνή αλληλεξάρτηση;

9.1.2 Αμφισβητήσεις και ενστάσεις: τι ΔΕΝ είναι και τι, τελικώς, είναι η παγκοσμιοποίηση.

9.2 Η παγκοσμιοποίηση δεν είναι μόνο οικονομική διεργασία

9.3 Γεωγραφία και την Κλιματική Αλλαγή

9.3.1 Η κλιματική πρόκληση. Τα επιστημονικά δεδομένα

9.3.2 Προκλήσεις στην διατύπωση διορθωτικών αντιδράσεων

9.3.3 Η νέα διεθνής πολιτική οικονομία της κλιματικής αλλαγής

9.4. Παγκοσμιοποίηση για όλους; Τι σημαίνει για τις φτωχότερες χώρες;

9.5 Πόσο διαδεδομένο φαινόμενο είναι η παγκοσμιοποίηση;

9.6 Πόσο νέο φαινόμενο είναι η παγκοσμιοποίηση; Η πρώτη παγκοσμιοποίηση και η παρακμή της

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10: Οικονομική Γεωγραφία και παγκοσμιοποίηση

10.1 Το ανανεωμένο ενδιαφέρον για την ΟΓ στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης

10.2. Η Παγκοσμιοποίηση ως αφήγηση διαχρονικής μείωσης του κόστους μεταφοράς

10.2.1 Το πρώτο και το δεύτερο άνοιγμα του πακέτου

10.2.2 Οι δυνάμεις της συγκέντρωσης και της τοπικής διάστασης της ανάπτυξης

10.2.3 Με το δεύτερο ξεπακετάρισμα ένα διαφορετικό πακέτο ανοίγει και το περιεχόμενό του σκορπίζει στο χώρο

10.2.4 Θα υπάρξει άραγε και τρίτο ξεπακετάρισμα;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11: Μηχανισμοί της παγκοσμιοποίησης (εμπόριο και μετανάστευση) και οι Νέες Βιομηχανικές Χώρες (ΒΡΙΚ)

11.1 Διεθνές εμπόριο: Νικητές και Ηττημένοι όπως στην τεχνολογική αλλαγή

11.1.1 Διεθνές εμπόριο και ανάπτυξη: μια δύσκολη σχέση.

11.2 Μετανάστευση: η κινητικότητα των ανθρώπων δεν είναι ανεμπόδιστη...

11.3 Ναι μεν αλλά... Πάντως η μεγάλη εικόνα αλλάζει με την άνοδο των χωρών ΒΡΙΚ (Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία και –κυρίως- Κίνα)

11.3.1 Ποιοι είναι οι νέοι παίκτες στην παγκόσμια οικονομία και γιατί έχουν σημασία;

11.3.2 Επιπτώσεις από το φαινόμενο ΒΡΙΚ στις ανεπτυγμένες οικονομίες

11.3.3 Τι σημαίνουν οι επιδόσεις των χωρών ΒΡΙΚ για τις αναπτυσσόμενες (φτωχές) οικονομίες;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12: Μηχανισμοί μέσα από τους οποίους λειτουργεί και επιδρά η παγκοσμιοποίηση (II): Άμεσες Ξένες Επενδύσεις

12.1 Οι ξένες άμεσες επενδύσεις

12.1.1 Αφητηρίες και προορισμοί των ΔΕ και θέσεων εργασίας

12.2.2 Οι πολυεθνικές εταιρίες και η μεταβαλλόμενη γεωγραφία τους.

12.1.3 Η ταχεία ανάπτυξη των πολυεθνικών επιχειρήσεων και η σημασία των ξένων άμεσων επενδύσεων

12.2 Γιατί δημιουργούνται πολυεθνικές επιχειρήσεις;

12.2.1 Καταμερισμός εργασίας: παλαιός, νέος και ακόμα νεότερος.....

12.3 Πόσο «παγκόσμιες» είναι οι διεθνικές εταιρίες σήμερα;

12.3.1 Οι ριζωμένες γεωγραφίες των πολυεθνικών επιχειρήσεων και η συνεχιζόμενη σημασία των χωρών προέλευσης στη διαμόρφωση επιχειρηματικής στρατηγικής

12.4 Πώς επιδρούν οι πολυεθνικές επιχειρήσεις στο χώρο που τις φιλοξενεί;

12.4.1 Επιδράσεις της προσέλκυσης ξένων επενδύσεων για τις αναπτυγμένες χώρες

12.4.2 Επιδράσεις της προσέλκυσης ξένων επενδύσεων για τις αναπτυσσόμενες οικονομίες

12.5 Πώς επιδρά η «φυγή» επενδύσεων στο εξωτερικό για τις οικονομίες προέλευσης; Η διαμάχη γύρω από την «αποβιομηχάνιση»

12.5.1 Φύλο και Ξένες Επενδύσεις

12.5.2 Τι ακριβώς γνωρίζουμε;

Μελέτη Περίπτωσης 12.1: Από τις ακατέργαστες πρώτες ύλες στα ενδιάμεσα προϊόντα. Η διαμόρφωση παγκόσμιου δικτύου παραγωγής χυμού πορτοκαλιών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13: Η νέα Γεωγραφία των υπηρεσιών

13.1 Η παραδοσιακή Γεωγραφία των υπηρεσιών

13.2 Το νέο χωρικό πρότυπο των υπηρεσιών εντός της χώρας - έδρας

13.2.1 Κέντρα Διαχείρισης Τηλεφωνικών Κλήσεων

13.2.2 Τηλε-εργασία

13.2.3 Γραφεία – ξενοδοχεία

13.3 Διεθνοποίηση του τομέα των υπηρεσιών

13.3.1 Υπηρεσίες Παραγωγού

13.3.2 Εξωχώρια ανάθεση εργασιών του τομέα των υπηρεσιών

13.3.3 Ανάθεση εργασιών του τομέα ΤΠΕ

13.3.4 Εργασίες γραφείου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14: Η Γεωγραφία του λιανικού εμπορίου

14.1 Το παραδοσιακό πρότυπο χωροθέτησης του λιανικού εμπορίου στην πόλη

14.2 Το σύγχρονο πρότυπο χωροθέτησης του λιανικού εμπορίου στην πόλη

14.2.1 Εμπορικό Κέντρο

14.2.2 Τοπικά Εμπορικά Κέντρα

14.2.3 Η γεωγραφία των μεγάλων εμπορικών επιφανειών

14.3 Η διεθνοποίηση των εμπορικών αλυσίδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15: Τελικές παρατηρήσεις: Ο νέος χάρτης της παγκόσμιας οικονομίας

15.1 Κινητικότητα αγαθών, ανθρώπων και κεφαλαίων: ποιος απειλεί τις πλούσιες οικονομίες;

15.2 Η γεωγραφία της παγκοσμιοποίησης από την πλευρά των αναπτυσσόμενων οικονομιών: Εκβιομηχάνιση και ευημερία

Υπάρχει άραγε εκβιομηχάνιση χωρίς ανάπτυξη;

15.3. Γεωγραφία της παγκοσμιοποίησης και γυναίκες: Τα «πρώτα θύματα» ή μήπως αδύναμες κερδισμένες χαμηλών τόνων;

Κατάλογος Βιβλιογραφίας

Ευρετήριο